

Ἡ ἀλίευση τῶν ψυχῶν (Λαμπρόπουλος Βαρνάβας Ἀρχιμανδρίτης)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Ἄγιοι - Πατέρες - Γέροντες](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#) / [Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#)

Κάποιοι ψαράδες χρειάστηκε κάποτε νὰ μεταφέρουν τὸν ἅγιο Διονύσιο μαζί μὲ ἄλλους κληρικούς σὲ νησάκι ποὺ βρίσκεται βόρεια τῆς Ζακύνθου. Ἐπειδὴ ἐκείνη τὴν ἡμέρα τὰ δίχτυα τους εἶχαν μείνει ἄδεια, τὸ ἀπέδωσαν -ὅπως δυστυχῶς συνηθίζουν πολλοὶ κατ' ὄνομα «χριστιανοί» μας- στὴν παρουσία τῶν ἱερωμένων καὶ ἄρχισαν νὰ μεμψιμοιροῦν ἐναντίον τους. Τότε ὁ Ἅγιος μακροθυμώντας, ἀφοῦ εὐλόγησε τὰ δίχτυα τους, τοὺς εἶπε νὰ τὰ ρίξουν σὲ σημεῖο ὅπου ποτὲ πρὶν δὲν εἶχαν πιάσει τίποτε, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ κινδυνέψουν τὰ δίχτυά τους νὰ σχιστοῦν ἀπὸ τὰ πολλὰ ψάρια.

Ποῦ καὶ πότε μᾶς συναντᾷ;

Οἱ ἐπίσης ἀπογοητευμένοι ψαράδες, πού συνάντησε ὁ Χριστὸς στὴ λίμνη Γεννησαρέτ μετὰ ἀπὸ μία νύχτα μὲ ἄδεια δίχτυα, ὄχι μόνο δὲν ἦταν προληπτικοὶ ἀπέναντι σὲ ἀνθρώπους τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ πρόθυμα τοῦ παραχώρησαν τὴ βάρκα τους, γιὰ νὰ σταθεῖ καὶ νὰ μιλήσει στὸ μαζεμένο πλῆθος. Καὶ ὁ Χριστὸς, κατὰ τὸν ἅγιο Θεοφύλακτο, τοὺς «πλήρωσε» μὲ τὸ παραπάνω γιὰ τὴ μικρὴ ἐξυπηρέτηση: ὄχι ἀπλῶς τοὺς χάρισε τόσο πλῆθος ψαριῶν, ὥστε νὰ κινδυνέψουν νὰ βυθιστοῦν οἱ βάρκες τους, ἀλλὰ τοὺς ἔκανε τὴν ὑψηλὴ κλήση νὰ ἀλλάξουν ἀντικείμενο ἀλιείας καὶ ἀντὶ γιὰ ψάρια νὰ «ψαρεύουν» ἀνθρώπους.

Τὸ πολὺ λιτὸ σκηνικὸ τῆς κλήσης τῶν πρώτων μαθητῶν τοῦ Χριστοῦ μαρτυρεῖ ὅτι ὁ Χριστὸς ἔρχεται νὰ μᾶς συναντήσῃ, χωρὶς νὰ ἀπαιτεῖ ἐξωτερικὲς πολυτέλειες. Δὲν ἐπιθυμεῖ οὔτε ἐξέδρες μὲ δάφνες καὶ φοίνικες, οὔτε φιλαρμονικὲς καὶ μεγάφωνα. Μᾶς συναντάει ἀθόρυβα στὴν καθημερινότητά μας, στὴν ὥρα τοῦ μόχθου καὶ τοῦ ἰδρώτα μας γιὰ τὸν ἐπιούσιο. Καὶ μέσα σ' αὐτὴ τὴν καθημερινότητα ἀγωνιᾷ νὰ δεῖ ἂν ἀληθινὰ τὸν περιμένουμε κι ἐμεῖς. Περιμένει νὰ δεῖ ἂν ἔχουμε τὴν -κατὰ τὸν ἅγιο Διονύσιο τὸν Ἀρεοπαγίτη- στοιχειώδη «ἐπιτηδειότητα φωτοληψίας», γιὰ νὰ τὸν ἀναγνωρίσουμε.

Ἡ ὑψηλὴ κλήση

Οἱ ψαράδες τῆς Ζακύνθου πιθανὸν δὲν εἶχαν τέτοιες προσδοκίες μέσα στὴ φτώχεια τους· φτώχεια τῆς καρδιάς μᾶλλον παρὰ τῆς τσέπης τους. Κατὰ τὸν π. Ἀλέξανδρο Σμέμαν, αἰσθάνονταν πρὸς τοὺς κληρικούς, «ὅ,τι καὶ πρὸς τὰ νεκροταφεῖα: Εἶναι ἱερά, βρίσκονται ἔξω ἀπὸ τὴ ζωὴ καὶ προκαλοῦν φόβο»· σαφῶς καὶ κακοτυχίες. Ἀντίθετα, οἱ ψαράδες τῆς Γεννησαρέτ, πρὶν συναντήσουν τὸν Χριστό, εἶχαν συνεχῆ ἔγνοια τους πότε θὰ ἔρθει, ποῖος θὰ εἶναι καὶ πῶς θὰ τὸν ἀναγνωρίσουν. Γι' αὐτὸ εἶχαν γίνει πιστοὶ μαθητὲς τοῦ Προδρόμου του, ἁγίου Ἰωάννη. Ἔτσι, ὅταν τὸν κατάλαβαν ἀπὸ τὸ θαῦμα ποὺ ἐπιτέλεσε, ἔστω κι ἂν τὸ φῶς του τοὺς ἀποκάλυψε ἐντονότερα τὴν ἁμαρτωλότητα τους -ὅπως ἰδιαίτερα φάνηκε ἀπὸ τὴν ἀντίδραση τοῦ Πέτρου-, ὄχι μόνο δὲν τὸν ἀποστράφηκαν, ἀλλὰ «ἀφέντες πάντα» (ὅλα τὰ ἄφησαν), ἀνταποκρίθηκαν πρόθυμα στὸ κάλεσμά του καὶ τὸν ἀκολούθησαν.

Μὲ αὐτὰ «τὰ ἀλιευτικὰ ἐπιτηδεύματα ὁ Χριστὸς ἀλίευσε τοὺς πρώτους μαθητὲς του», ὅπως λέει ὁ ἅγιος Κύριλλος Ἀλεξανδρείας, δείχνοντας ὅτι «ἡ κτίσις ὑπακούει στὰ θεοπρεπέστατα νεύματά του». Αὐτὸ ὅμως ἰσχύει ἀπροϋπόθετα μόνο γιὰ τὴν ἄλογη κτίσις. Ἡ λογικὴ κτίσις, τὰ λογικὰ «ψάρια» ποὺ καλοῦνται νὰ ψαρέψουν οἱ ἀλιευθέντες ἀπὸ τὸν Χριστὸ ψαράδες, δὲν εἶναι δεδομένο ὅτι θὰ ὑπάκουνε σ' αὐτούς. Ἄν «τοῦ ψαῖ τὸ πιάτο λίγες φορὲς εἶναι γεμάτο», μᾶλλον πιὸ σπάνια οἱ ἀλιεῖς ἀνθρώπων θὰ βλέπουν «ψάρια» στὰ δίχτυά τους. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Χριστὸς ἔκανε τὸ θαῦμα, ὥστε -κατὰ τὸν ἅγιο Κύριλλο- νὰ τοὺς ἐνθαρρύνει ὅτι «πάντη τε καὶ πάντως» δὲν θὰ εἶναι «ἄμισθος ὁ πόνος αὐτῶν οὔτε ἄκαρπος ἢ σπουδὴ», ὅταν θὰ ρίχνουν τὰ δίχτυα «τῆς εὐαγγελικῆς μυσταγωγίας».

Ἄλογοι καὶ λογικοὶ «ἰχθύες»

Ἡ ὑπακοὴ τῶν λογικῶν «ἰχθύων» δὲν εἶναι δεδομένη γιὰ δύο κυρίως λόγους: Ἀφενδὸς ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἐλευθερία τους· μία ἐλευθερία ποὺ συχνὰ τὴν ἀχρηστεύει τὸ βόλεμά τους στὸν βυθὸ τῆς πλάνης. Καὶ ἀφετέρου ἐξαρτᾶται ἀπὸ τὴν ἱκανότητα τῶν «ἀλιέων» νὰ πείθουν τοὺς ἀλιευόμενους ὅτι δὲν θὰ καταλήξουν σὲ τηγάνι, ἀλλὰ σὲ «ὔδωρ ἀλλόμενον εἰς ζωὴν αἰώνιον». Σίγουρα δὲν εἶναι καθόλου εὐκόλο, «ἰχθύες» ποὺ ἔχουν συνηθίσει τὸ σκοτάδι τοῦ βυθοῦ νὰ πιστέψουν στὸ Φῶς τῆς αἰώνιας ζωῆς. Ἀκόμη καὶ τὸ κήρυγμα τοῦ δεινοῦ «ἀλιέως» ἀποστόλου Παύλου εἶχε ἀπογοητευτικὰ ἀποτελέσματα στὴν Ἀθήνα: «οἱ μὲν ἐχλεύαζον· οἱ δὲ εἶπον, ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου» (Πράξ. 17,32).

Φυσικὰ καὶ σήμερα τὶς ἴδιες -ἂν ὄχι μεγαλύτερες- ἀπογοητεύσεις δοκιμάζουν οἱ «ἀλιεῖς» τῆς Ἐκκλησίας. Πολὺ εὐστοχα τὸ εἶπε ὁ νομπελίστας ποιητὴς Ἑλιοτ: «Γιατί οἱ ἄνθρωποι τὴν Ἐκκλησία θὰ ἀγαποῦσαν; Τούς μιλάει γιὰ ζωὴ καὶ γιὰ θάνατο, πράγματα ποὺ θὰ ἠθελαν νὰ ξεχνοῦσαν». Ἀξίζει νὰ θυμηθοῦμε ὅτι αὐτὰ τὰ πράγματα παραλίγο νὰ ξεχάσουν καὶ οἱ πρῶτοι «ἀλιεῖς» τῆς Ἐκκλησίας, ὅταν ἡ

πίστη τους δοκιμάστηκε σκληρὰ μετὰ τὴν κάθοδο τοῦ Χριστοῦ στὸν Ἄδη. Τότε οἱ μαθητές, ὅπως ὑπέροχα τὸ περιγράφει τὸ ἔωθινὸ δοξαστικόν, γεμάτοι ἀθυμία καὶ ἀπογοήτευση ἀπὸ τὸν χωρισμὸ τοῦ Χριστοῦ ξαναγύρισαν στὴν παλιά τους τέχνη· «καὶ πάλιν πλοῖα καὶ δίκτυα καὶ ἄγρα οὐδαμοῦ». Ὁ Χριστὸς ὅμως ἐμφανίστηκε· καὶ ὄχι μόνο τοὺς βεβαίωσε γιὰ τὴν Ἀνάστασή του, ἀλλὰ μὲ μία δεύτερη θαυμαστὴ ἀλιεΐα τοὺς χάρισε «δεῖπνον ξένον», ξαναθυμίζοντας τὴν κλήση τους νὰ γίνουν «ἀλιεῖς ἀνθρώπων».

Ἐμεῖς, ὡς λογικοὶ «ἰχθύες», ἅς μὴν τοὺς ἀπογοητεύουμε ξαναθυμίζοντας στοὺς βυθοὺς τῶν παθῶν μας, ἀλλὰ ἅς τοὺς καλοῦμε μὲ τὰ λόγια τοῦ ὑμνωδοῦ: «Οἱ τοὺς βροτοὺς σαγηνεύσαντες τῇ τοῦ Λόγου σαγήνῃ ἐκ βυθοῦ ἀγνωσίας, κάμὲ διασώσατε κλυδωνιζόμενον καὶ βεβυθισμένον ἀμέτροις πταίσμασι».

Πηγή: agiazoni.gr